HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

13 martie 2025 *

„Trimitere preliminară – Protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal – Regulamentul (UE) 2016/679 – Articolul 5 alineatul (1) litera (d) – Principiul exactității – Articolul 16 – Drept de rectificare – Articolul 23 – Restricții – Date privind identitatea de gen – Date inexacte încă din momentul înscrierii lor într-un registru public – Mijloace de probă – Practică administrativă care constă în solicitarea dovezii unui tratament chirurgical de schimbare de sex”

În cauza C-247/23 [Deldits] [i],

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală, Ungaria), prin decizia din 29 martie 2023, primită de Curte la 18 aprilie 2023, în procedura

VP

împotriva

Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de președinte al Camerei întâi, domnul T. von Danwitz (raportor), vicepreședintele Curții, doamna M. L. Arastey Sahún, președinta Camerei a cincea, domnul A. Kumin și doamna I. Ziemele, judecători,

avocat general: domnul A. M. Collins,

grefier: domnul I. Illéssy, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 3 iunie 2024,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru VP, de G. Győző, ügyvéd, E. Polgári și T. L. Sepsi, ügyvéd;

– pentru guvernul maghiar, de M. Z. Fehér și R. Kissné Berta, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: maghiara.

[i] Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile din procedură.

– pentru guvernul estonian, de N. Grünberg, în calitate de agent;

– pentru guvernul spaniol, de S. Núñez Silva și A. Pérez-Zurita Gutiérrez, în calitate de agenți;

– pentru guvernul francez, de R. Bénard, B. Dourthe și B. Fodda, în calitate de agenți;

– pentru guvernul neerlandez, de M. K. Bulterman, A. Hanje și J. M. Hoogveld, în calitate de agenți;

– pentru guvernul portughez, de P. Barros da Costa, A. Pimenta, J. Ramos și Â. Seiça Neves, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de A. Bouchagiar, H. Kranenborg și Zs. Teleki, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 12 septembrie 2024,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 16 din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO 2016, L 119, p. 1, denumit în continuare „RGPD”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între VP, o persoană fizică, pe de o parte, și Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (Direcția Generală Națională a Poliției pentru Migrație, Ungaria) (denumită în continuare „autoritatea competentă în materie de azil”), pe de altă parte, în legătură cu rectificarea datelor referitoare la identitatea de gen a lui VP într-un registru public ținut de această autoritate.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Considerentele (1), (10), (59) și (73) ale RGPD au următorul cuprins:

„(1) Protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal este un drept fundamental. Articolul 8 alineatul (1) din [Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare «carta»)] și articolul 16 alineatul (1) [TFUE] prevăd dreptul oricărei persoane la protecția datelor cu caracter personal care o privesc.

[…]

(10) Pentru a se asigura un nivel consecvent și ridicat de protecție a persoanelor fizice și pentru a se îndepărta obstacolele din calea circulației datelor cu caracter personal în cadrul Uniunii [Europene], nivelul protecției drepturilor și libertăților persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea unor astfel de date ar trebui să fie echivalent în toate statele membre. Aplicarea consecventă și omogenă a normelor în materie de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal ar trebui să fie asigurată în întreaga Uniune. În ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal în vederea respectării unei obligații legale, a îndeplinirii unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este învestit operatorul, statelor membre ar trebui să li se permită să mențină sau să introducă dispoziții de drept intern care să clarifice într-o mai mare măsură aplicarea normelor prezentului regulament. […]

[…]

(59) Ar trebui să fie prevăzute modalități de facilitare a exercitării de către persoana vizată a drepturilor care îi sunt conferite prin prezentul regulament, inclusiv mecanismele prin care aceasta poate solicita și, dacă este cazul, obține, în mod gratuit, în special acces la datele cu caracter personal, precum și rectificarea sau ștergerea acestora, și exercitarea dreptului la opoziție. […]

[…]

(73) Dreptul Uniunii sau dreptul intern poate impune restricții în privința unor principii specifice, în privința dreptului […] de rectificare sau ștergere a [datelor cu caracter personal] […], în măsura în care acest lucru este necesar și proporțional într-o societate democratică pentru a se garanta siguranța publică, inclusiv […] prevenirea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor sau executarea pedepselor, inclusiv protejarea împotriva amenințărilor la adresa siguranței publice sau împotriva încălcării eticii în cazul profesiilor reglementate și prevenirea acestora, alte obiective importante de interes public general ale Uniunii sau ale unui stat membru, în special […] menținerea de registre publice din motive de interes public general, […] protecția persoanei vizate sau a drepturilor și libertăților unor terți, inclusiv protecția socială, sănătatea publică și scopurile umanitare. Aceste restricții ar trebui să fie conforme cu cerințele prevăzute de cartă și de [Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare «CEDO»)]."

4 Articolul 1 din RGPD, intitulat „Obiect și obiective", prevede la alineatul (2):

„Prezentul regulament stabilește normele referitoare la protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și normele referitoare la libera circulație a datelor cu caracter personal."

5 Articolul 2 din RGPD, intitulat „Domeniul de aplicare material", prevede la alineatul (1):

„Prezentul regulament se aplică prelucrării datelor cu caracter personal, efectuată total sau parțial prin mijloace automatizate, precum și prelucrării prin alte mijloace decât cele automatizate a datelor cu caracter personal care fac parte dintr-un sistem de evidență a datelor sau care sunt destinate să facă parte dintr-un sistem de evidență a datelor."

6 Potrivit articolului 4 din RGPD, intitulat „Definiții”:

„În sensul prezentului regulament:

1. «date cu caracter personal» înseamnă orice informații privind o persoană fizică identificată sau identificabilă («persoana vizată»); o persoană fizică identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un element de identificare, cum ar fi un nume, un număr de identificare, date de localizare, un identificator online, sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, genetice, psihice, economice, culturale sau sociale;

2. «prelucrare» înseamnă orice operațiune sau set de operațiuni efectuate asupra datelor cu caracter personal sau asupra seturilor de date cu caracter personal, cu sau fără utilizarea de mijloace automatizate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, structurarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, divulgarea prin transmitere, diseminarea sau punerea la dispoziție în orice alt mod, alinierea sau combinarea, restricționarea, ștergerea sau distrugerea;

[…]”

7 Articolul 5 din RGPD, intitulat „Principii legate de prelucrarea datelor cu caracter personal”, prevede la alineatul (1):

„Datele cu caracter personal sunt:

[…]

(d) exacte și, în cazul în care este necesar, să fie actualizate; trebuie să se ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că datele cu caracter personal care sunt inexacte, având în vedere scopurile pentru care sunt prelucrate, sunt șterse sau rectificate fără întârziere («exactitate»);

[…]”

8 Articolul 6 din RGPD, intitulat „Legalitatea prelucrării”, prevede:

„(1) Prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții:

[…]

(c) prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului;

[…]

(e) prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este învestit operatorul;

[…]

(2) Statele membre pot menține sau introduce dispoziții mai specifice de adaptare a aplicării normelor prezentului regulament în ceea ce privește prelucrarea în vederea respectării alineatului (1) literele (c) și (e) prin definirea unor cerințe specifice mai precise cu privire la prelucrare și a altor măsuri de asigurare a unei prelucrări legale și echitabile, inclusiv pentru alte situații concrete de prelucrare, astfel cum este prevăzut în capitolul IX.

(3) Temeiul pentru prelucrarea menționată la alineatul (1) literele (c) și (e) trebuie să fie prevăzut în:

(a) dreptul Uniunii sau

(b) dreptul intern care se aplică operatorului.

Scopul prelucrării este stabilit pe baza respectivului temei juridic sau, în ceea ce privește prelucrarea menționată la alineatul (1) litera (e), este necesar pentru îndeplinirea unei sarcini efectuate în interes public sau în cadrul exercitării unei funcții publice atribuite operatorului. Respectivul temei juridic poate conține dispoziții specifice privind adaptarea aplicării normelor prezentului regulament, printre altele: condițiile generale care reglementează legalitatea prelucrării de către operator; tipurile de date care fac obiectul prelucrării; persoanele vizate; entitățile cărora le pot fi divulgate datele și scopul pentru care respectivele date cu caracter personal pot fi divulgate; limitările legate de scop; perioadele de stocare; și operațiunile și procedurile de prelucrare, inclusiv măsurile de asigurare a unei prelucrări legale și echitabile cum sunt cele pentru alte situații concrete de prelucrare astfel cum sunt prevăzute în capitolul IX. Dreptul Uniunii sau dreptul intern urmărește un obiectiv de interes public și este proporțional cu obiectivul legitim urmărit.

[…]”

9 Articolul 16 din RGPD, intitulat „Dreptul la rectificare”, prevede:

„Persoana vizată are dreptul de a obține de la operator, fără întârzieri nejustificate, rectificarea datelor cu caracter personal inexacte care o privesc. Ținându-se seama de scopurile în care au fost prelucrate datele, persoana vizată are dreptul de a obține completarea datelor cu caracter personal care sunt incomplete, inclusiv prin furnizarea unei declarații suplimentare.”

10 Articolul 23 din RGPD, intitulat „Restricții”, prevede la alineatul (1):

„Dreptul Uniunii sau dreptul intern care se aplică operatorului de date sau persoanei împuternicite de operator poate restricționa printr-o măsură legislativă domeniul de aplicare al obligațiilor și al drepturilor prevăzute la articolele 12-22 și 34, precum și la articolul 5 în măsura în care dispozițiile acestuia corespund drepturilor și obligațiilor prevăzute la articolele 12-22, atunci când o astfel de restricție respectă esența drepturilor și libertăților fundamentale și constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, pentru a asigura:

(a) securitatea națională;

(b) apărarea;

(c) siguranța publică;

(d) prevenirea, investigarea, depistarea sau urmărirea penală a infracțiunilor sau executarea sancțiunilor penale, inclusiv protejarea împotriva amenințărilor la adresa securității publice și prevenirea acestora;

(e) alte obiective importante de interes public general ale Uniunii sau ale unui stat membru, în special un interes economic sau financiar important al Uniunii sau al unui stat membru, inclusiv în domeniile monetar, bugetar și fiscal și în domeniul sănătății publice și al securității sociale;

[…]

(h) funcția de monitorizare, inspectare sau reglementare legată, chiar și ocazional, de exercitarea autorității oficiale în cazurile menționate la literele (a)-(e) și (g);

[…]”

Dreptul maghiar

11 Articolul 81 din menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (Legea nr. LXXX din 2007 privind dreptul de azil) din 29 iunie 2007 (*Magyar Közlöny* 2007/83, denumită în continuare „Legea privind dreptul de azil”) prevede:

„Autoritatea competentă în materie de azil prelucrează în registrul aferent acestei materii datele cu caracter personal ale refugiaților, ale beneficiarilor de protecție subsidiară, ale beneficiarilor statutului de persoană admisă pe teritoriu, ale beneficiarilor de protecție temporară, precum și ale persoanelor care solicită protecție internațională și ale persoanelor supuse procedurii Dublin (denumite în continuare, împreună, «persoanele care intră sub incidența prezentei legi»), datele privind șederea lor și asistența și ajutoarele la care au dreptul, precum și modificările ulterioare ale acestora, urmărind:

a) să verifice dacă aceștia au statutul de refugiați, de beneficiari de protecție subsidiară, de beneficiari de protecție temporară sau de beneficiari ai statutului de persoană admisă pe teritoriu și să se asigure că beneficiază de drepturile care decurg din statutul respectiv;

b) să se verifice dacă aceștia au dreptul la asistență și la ajutoarele prevăzute în prezenta lege și în alte norme;

c) să se procedeze la identificarea lor personală;

d) să se evite procedurile paralele și

e) să se verifice dacă cererea a fost depusă de mai multe ori.”

12 Articolul 82 din Legea privind dreptul de azil prevede:

„În sensul prezentului capitol, sunt considerate «date de identificare a persoanelor fizice» următoarele date ale persoanelor care intră sub incidența prezentei legi:

[…]

f) genul.”

13 Potrivit articolului 83 alineatul (1) din această lege:

„Registrul de azil conține următoarele date ale persoanelor care intră sub incidența prezentei legi:

a) datele de identificare a persoanelor fizice;

[…]”

14 Articolul 83/A alineatul (5) din legea menționată prevede:

„Autoritatea competentă în materie de azil este obligată să șteargă din oficiu din registrul de azil înscrierile ilegale, să le rectifice pe cele eronate și să introducă înscrierile omise.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

15 VP este o persoană de cetățenie iraniană care a obținut statutul de refugiat în Ungaria în cursul anului 2014. În susținerea cererii sale de obținere a acestui statut, VP invocase transidentitatea sa și prezentase certificate medicale întocmite de specialiști în psihiatrie și în ginecologie. Potrivit acestor certificate, deși VP era născut femeie, identitatea sa de gen era masculină. În urma recunoașterii statutului său de refugiat pe această bază, VP a fost totuși înregistrat ca femeie în registrul de azil, care, în conformitate cu dispozițiile Legii privind dreptul de azil, este ținut de autoritatea competentă în materie de azil și care cuprinde datele de identificare, inclusiv genul, a persoanelor fizice care au obținut acest statut.

16 În cursul anului 2022, VP a depus o cerere la autoritatea competentă în materie de azil, în temeiul articolului 16 din RGPD, având ca obiect rectificarea mențiunii genului său ca fiind masculin și modificarea prenumelui său în registrul de azil. VP a anexat certificatele medicale menționate la această cerere. Prin decizia din 11 octombrie 2022, această autoritate a respins cererea menționată pentru motivul că VP nu a dovedit că a fost supus unui tratament chirurgical de schimbare de sex și că certificatele furnizate nu stabileau decât transidentitatea sa.

17 VP a formulat o acțiune în anulare împotriva acestei decizii la Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală, Ungaria), care este instanța de trimitere. În susținerea acțiunii formulate, VP arată că transidentitatea implică, prin definiție, o schimbare de identitate de gen și că certificatele medicale prezentate confirmă această schimbare. Din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului ar reieși că nu poate fi impus un tratament chirurgical de schimbare de sex în scopul recunoașterii unei schimbări de identitate de gen. O cerință de această natură ar fi de asemenea contrară în special articolelor 3 și 7 din cartă. VP susține, pe de altă parte, că mai multe state membre, inclusiv Regatul Belgiei, Regatul Danemarcei, Irlanda, Republica Elenă, Republica Malta, Republica Portugheză și Regatul Suediei, ar recunoaște schimbările de identitate de gen pe baza declarațiilor persoanelor în cauză. VP precizează că certificatele medicale prezentate în susținerea acțiunii sale evidențiază aspectul său masculin și vizează în mod expres, cu titlu de diagnostic, codul F64.0 din Clasificarea Internațională a Bolilor stabilită de Organizația Mondială a Sănătății (OMS), referitor la transidentitate.

18 Autoritatea competentă în materie de azil solicită respingerea acțiunii.

19 Potrivit instanței de trimitere, deși este adevărat că Legea privind dreptul de azil cuprinde o dispoziție generală în ceea ce privește rectificarea înscrierilor eronate, această lege nu ar prevedea nici procedura, nici condițiile de recunoaștere a unei schimbări de identitate de gen și/sau de prenume în legătură cu o asemenea schimbare. În această privință, Alkotmánybíróság (Curtea Constituțională, Ungaria) ar fi considerat în hotărârea nr. 6/2018 din 27 iunie 2018 că neadoptarea de către legiuitorul maghiar a unei proceduri care să permită persoanelor care au reședința legală în Ungaria, fără a avea calitatea de resortisanți maghiari, să modifice mențiunea referitoare la genul și la prenumele lor, în timp ce o asemenea posibilitate este oferită resortisanților maghiari, este neconstituțională. În plus, Curtea Europeană a Drepturilor Omului ar fi statuat, prin Hotărârea din 16 iulie 2020, Rana împotriva Ungariei (CE:ECHR:2020:0716JUD004088817), că Ungaria a încălcat CEDO prin faptul că nu a prevăzut o procedură de recunoaștere juridică a unei schimbări de identitate de gen pentru refugiați. Această situație de vid juridic ar persista de atunci, în pofida hotărârilor respective.

20 Situația menționată ar fi agravată de împrejurarea că, din anul 2020, posibilitatea recunoașterii juridice a unei schimbări de identitate de gen ar fi încetat să existe pentru resortisanții maghiari. VP ar fi introdus acțiunea sa în temeiul articolului 16 din RGPD tocmai din cauza acestei lipse a posibilității de recunoaștere în dreptul național. Într-un asemenea context, instanța de trimitere ridică problema dacă acest articol impune autorității competente în materie de azil o obligație de rectificare a datelor referitoare la gen din registrul de azil și, în cazul unui răspuns afirmativ, care ar fi probele pe care persoana vizată ar trebui să le furnizeze în susținerea cererii sale.

21 În aceste condiții, Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 16 din RGPD trebuie interpretat în sensul că autoritatea responsabilă cu păstrarea registrelor în conformitate cu dreptul național este obligată, în contextul exercitării drepturilor persoanei vizate, să rectifice datele cu caracter personal referitoare la genul acelei persoane, înregistrate de autoritate, în cazul în care datele respective s-au modificat după înscrierea lor în registru și, pentru acest motiv, nu respectă principiul exactității prevăzut la articolul 5 alineatul (1) litera (d) din RGPD?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare preliminară, articolul 16 din RGPD trebuie interpretat în sensul că impune persoanei care solicită rectificarea datei referitoare la gen să prezinte probe care să justifice cererea sa de rectificare?

3) În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare preliminară, articolul 16 din RGPD trebuie interpretat în sensul că persoana solicitantă este obligată să dovedească faptul că a suferit o operație de schimbare de sex?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

22 Prin intermediul primei întrebări formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 16 din RGPD trebuie interpretat în sensul că impune unei autorități naționale responsabile cu păstrarea unui registru public să rectifice datele cu caracter personal referitoare la identitatea de gen a unei persoane fizice atunci când aceste date nu sunt exacte, în sensul articolului 5 alineatul (1) litera (d) din regulamentul respectiv.

23 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit articolului 16 din RGPD, persoana vizată are dreptul de a obține de la operator, fără întârzieri nejustificate, rectificarea datelor cu caracter personal inexacte care o privesc. Ținându-se seama de scopurile în care au fost prelucrate datele, persoana vizată are dreptul de a obține completarea datelor cu caracter personal care sunt incomplete, inclusiv prin furnizarea unei declarații suplimentare.

24 Această dispoziție concretizează dreptul fundamental consacrat la articolul 8 alineatul (2) a doua teză din cartă, potrivit căruia orice persoană are dreptul de acces la datele colectate care o privesc, precum și dreptul de a obține rectificarea acestora.

25 În plus, articolul 16 din RGPD trebuie interpretat în lumina, pe de o parte, a articolului 5 alineatul (1) litera (d) din RGPD, care consacră principiul exactității, în temeiul căruia datele prelucrate trebuie să fie exacte, și, în cazul în care este necesar, să fie actualizate, cu precizarea că trebuie să se ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că datele cu caracter personal care sunt inexacte, având în vedere scopurile pentru care sunt prelucrate, sunt șterse sau rectificate fără întârziere. Pe de altă parte, această dispoziție trebuie interpretată și în lumina considerentului (59) al RGPD, din care reiese că ar trebui să fie prevăzute modalități de facilitare a exercitării de către persoana vizată a drepturilor care îi sunt conferite prin regulamentul respectiv, inclusiv mecanismele prin care aceasta poate solicita și, dacă este cazul, obține în mod gratuit printre altele rectificarea datelor sale cu caracter personal.

26 În această privință, este necesar să se precizeze că, potrivit jurisprudenței Curții, caracterul exact și complet al datelor cu caracter personal trebuie să se aprecieze având în vedere scopul pentru care aceste date au fost colectate (a se vedea prin analogie Hotărârea din 20 decembrie 2017, Nowak, C-434/16, EU:C:2017:994, punctul 53).

27 În sfârșit, în vederea interpretării articolului 16 din RGPD, trebuie amintit de asemenea că obiectivul urmărit de acest regulament, astfel cum reiese din articolul 1, precum și din considerentele (1) și (10) ale acestuia, constă printre altele în asigurarea unui nivel ridicat de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului lor la viață privată în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, consacrat la articolul 8 alineatul (1) din cartă și la articolul 16 alineatul (1) TFUE (Hotărârea din 9 ianuarie 2025, Mousse, C-394/23, EU:C:2025:2, punctul 21 și jurisprudența citată).

28 În conformitate cu acest obiectiv, orice prelucrare de date cu caracter personal trebuie printre altele să fie conformă cu principiile referitoare la prelucrarea unor asemenea date prevăzute la articolul 5 din RGPD, inclusiv cu principiul exactității amintit la punctul 25 din prezenta hotărâre, dar și să îndeplinească condițiile de legalitate enumerate la articolul 6 din acest regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 ianuarie 2025, Mousse, C-394/23, EU:C:2025:2, punctul 22 și jurisprudența citată).

29 În aceste condiții, actualizarea datelor prelucrate constituie un aspect esențial al protecției persoanei vizate în ceea ce privește prelucrarea acestor date.

30 În speță, este cert, pe de o parte, că informația referitoare la identitatea de gen a VP poate fi calificată drept „dată cu caracter personal”, din moment ce se referă la o persoană fizică identificată sau identificabilă, în sensul articolului 4 punctul 1 din RGPD, și, pe de altă parte, că această dată a făcut obiectul unei „prelucrări”, în sensul articolului 4 punctul 2 din acest regulament, din moment ce a fost colectată și înregistrată de autoritatea competentă în materie de azil într-un registru public, și anume registrul de azil. În consecință, o asemenea prelucrare,

care privește date care fac parte dintr-un sistem de evidență a datelor sau care sunt destinate să facă parte dintr-un sistem de evidență a datelor, intră în domeniul de aplicare material al regulamentului menționat, în temeiul articolului 2 alineatul (1) din acesta (a se vedea prin analogie Hotărârea din 9 ianuarie 2025, Mousse, C-394/23, EU:C:2025:2, punctul 30).

31 Deși respectarea condițiilor de legalitate a prelucrării vizate, în sensul articolului 6 din RGPD, nu pare să fi fost repusă în discuție în cadrul litigiului principal, respectarea de către autoritatea competentă în materie de azil a principiului exactității prevăzut la articolul 5 alineatul (1) litera (d) din acest regulament este contestată de VP, care solicită o rectificare a datei cu caracter personal referitoare la identitatea sa de gen, în temeiul articolului 16 din regulamentul menționat.

32 În lumina jurisprudenței amintite la punctul 26 din prezenta hotărâre, revine instanței de trimitere sarcina de a verifica exactitatea datei în discuție în litigiul principal având în vedere scopul pentru care aceasta a fost colectată și de a aprecia în special, în lumina articolului 81 litera c) din Legea privind dreptul de azil, dacă colectarea acestor date are ca scop identificarea persoanei vizate. Dacă aceasta ar fi situația, informația menționată pare, așadar, să vizeze identitatea de gen trăită de această persoană, iar nu pe cea care i-a fost atribuită la naștere. Într-un asemenea context, contrar celor susținute de guvernul maghiar, ar reveni operatorului, în speță autorității competente în materie de azil, sarcina de a lua în considerare identitatea de gen a persoanei menționate la momentul înscrierii sale în registrul de azil, iar nu identitatea de gen care i-ar fi fost atribuită la naștere.

33 În consecință, după cum a arătat domnul avocat general în esență la punctele 31 și 40 din concluzii și având în vedere dosarul de care dispune Curtea, potrivit căruia, în cadrul procedurii de acordare a statutului de refugiat, Ungaria ar fi admis că VP este o persoană transgen, data cu caracter personal referitoare la identitatea sa de gen, care figurează în registrul de azil, pare să fi fost inexactă încă de la momentul înscrierii sale.

34 În această privință, contrar celor susținute de guvernul maghiar, un stat membru nu se poate prevala de dispoziții de drept național specifice, adoptate în temeiul articolului 6 alineatele (2) și (3) din RGPD, pentru a se opune dreptului de rectificare consacrat la articolul 8 alineatul (2) din cartă și concretizat la articolul 16 din RGPD.

35 Astfel, pe de o parte, din considerentul (10) a treia teză al acestui regulament reiese că respectivele dispoziții specifice sunt menite doar să clarifice într-o mai mare măsură aplicarea normelor conținute în RGPD, iar nu să deroge de la acestea.

36 Pe de altă parte, dreptul de rectificare prevăzut la articolul 16 din RGPD nu poate fi restrâns decât în condițiile prevăzute la articolul 23 din acest regulament, interpretat în lumina considerentului (73) al acestuia. Astfel, un stat membru poate să prevadă printre altele prin măsuri legislative interne limitări ale acestui drept în ceea ce privește datele cu caracter personal care figurează în registre publice păstrate pentru motive de interes public general. Cu toate acestea, în speță, după cum a arătat în esență domnul avocat general la punctul 44 din concluzii, din dosarul de care dispune Curtea nu reiese că legiuitorul maghiar ar fi restrâns, cu respectarea condițiilor prevăzute la articolul 23 din RGPD, întinderea dreptului de rectificare menționat și nici că autoritatea competentă în materie de azil și-ar fi motivat refuzul rectificării solicitate prin invocarea unei asemenea restrângeri legale. Așadar, sub rezerva verificării de către instanța de trimitere, s-ar părea că acest refuz nu se întemeiază pe o măsură legislativă adoptată în temeiul articolului 23 din RGPD, ci pe considerația potrivit căreia VP nu ar fi furnizat dovada identității sale de gen.

37 În orice caz, un stat membru nu poate invoca lipsa în dreptul său național a unei proceduri de recunoaștere juridică a transidentității pentru a se opune dreptului de rectificare. În această privință, trebuie amintit că, deși dreptul Uniunii nu aduce atingere competenței statelor membre în domeniul stării civile a persoanelor și al recunoașterii juridice a identității lor de gen, aceste state trebuie totuși, în exercitarea acestei competențe, să respecte dreptul Uniunii. Astfel, o reglementare națională care se opune ca o persoană transgen, din cauza lipsei de recunoaștere a identității sale de gen, să poată îndeplini o condiție necesară pentru a beneficia de un drept protejat de dreptul Uniunii precum, în speță, dreptul consacrat la articolul 8 alineatul (2) din cartă și concretizat la articolul 16 din RGPD, trebuie considerată în principiu incompatibilă cu dreptul Uniunii (a se vedea prin analogie Hotărârea din 4 octombrie 2024, Mirin, C-4/23, EU:C:2024:845, punctele 53 și 60, precum și jurisprudența citată).

38 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la prima întrebare că articolul 16 din RGPD trebuie interpretat în sensul că impune unei autorități naționale responsabile cu păstrarea unui registru public să rectifice datele cu caracter personal referitoare la identitatea de gen a unei persoane fizice atunci când aceste date nu sunt exacte, în sensul articolului 5 alineatul (1) litera (d) din regulamentul respectiv.

Cu privire la a doua și la a treia întrebare

39 Prin intermediul celei de a doua și al celei de a treia întrebări formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 16 din RGPD trebuie interpretat în sensul că un stat membru poate condiționa, printr-o practică administrativă, exercitarea dreptului de rectificare a datelor cu caracter personal referitoare la identitatea de gen a unei persoane fizice, cuprinse într-un registru public, de prezentarea unor probe printre altele ale unui tratament chirurgical de schimbare de sex.

40 După cum a arătat domnul avocat general la punctul 47 din concluzii, articolul 16 din RGPD nu precizează care sunt elementele de probă care pot fi solicitate de un operator pentru a stabili caracterul inexact al datelor cu caracter personal a căror rectificare este solicitată de o persoană fizică.

41 În acest context, deși persoana vizată, care solicită rectificarea acestor date, poate fi obligată să furnizeze elementele de probă relevante și suficiente care, având în vedere împrejurările speței, pot fi solicitate în mod rezonabil acestei persoane pentru a stabili inexactitatea datelor menționate [a se vedea prin analogie Hotărârea din 8 decembrie 2022, Google (Dezindexarea unui conținut pretins inexact), C-460/20, EU:C:2022:962, punctele 68 și 72], trebuie totuși să se precizeze, așa cum s-a amintit la punctul 36 din prezenta hotărâre, că un stat membru nu poate restrânge exercitarea dreptului de rectificare decât cu respectarea articolului 23 din RGPD.

42 Or, articolul 23 alineatul (1) din RGPD prevede că dreptul Uniunii sau dreptul intern care se aplică operatorului de date sau persoanei împuternicite de operator poate restricționa printr-o măsură legislativă domeniul de aplicare al obligațiilor și al drepturilor prevăzute la articolele 12-22 și 34 din regulamentul respectiv, precum și la articolul 5 din acesta în măsura în care dispozițiile acestuia corespund drepturilor și obligațiilor prevăzute la articolele 12-22 din regulamentul menționat, cu condiția însă ca o astfel de restricție să respecte esența drepturilor și libertăților fundamentale și să constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică pentru a asigura anumite obiective enumerate de același regulament, precum, printre altele, obiective importante de interes public general ale Uniunii sau ale unui stat membru. După cum

s-a arătat la punctul 36 din prezenta hotărâre, dreptul de rectificare poate face obiectul unor restrângeri în contextul ținerii unor registre publice păstrate din motive de interes public general, în special pentru a garanta fiabilitatea și coerența acestor registre.

43 În speță, din cererea de decizie preliminară reiese că statul membru vizat a adoptat o practică administrativă care constă în condiționarea exercitării de către o persoană transgen a dreptului său de rectificare a datelor referitoare la identitatea sa de gen, care figurează într-un registru public, de prezentarea unor probe privind un tratament chirurgical de schimbare de sex. O asemenea practică administrativă dă naștere unei restrângeri a dreptului de rectificare, care trebuie să fie conformă cu condițiile prevăzute la articolul 23 din RGPD, astfel cum s-a amintit la cele două puncte precedente din prezenta hotărâre.

44 Or, în primul rând, este necesar să se arate că această practică administrativă nu îndeplinește cerința potrivit căreia dreptul unui stat membru nu poate restrânge întinderea dreptului prevăzut la articolul 16 din RGPD decât pe calea unor măsuri legislative. Astfel, sub rezerva verificării de către instanța de trimitere, dreptul maghiar nu pare să cuprindă nicio măsură legislativă aferentă cerințelor de probă aplicabile în ceea ce privește rectificarea datelor referitoare la identitatea de gen a persoanelor înscrise în registrul de azil.

45 În al doilea rând, o asemenea practică administrativă aduce atingere esenței drepturilor fundamentale garantate de cartă și în special esenței dreptului la integritate al persoanei și dreptului la respectarea vieții private, prevăzute la articolul 3 și, respectiv, la articolul 7 din aceasta.

46 În această privință, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 52 alineatul (3) din cartă, drepturile garantate de aceasta au același înțeles și aceeași întindere ca drepturile corespunzătoare garantate de CEDO, aceasta din urmă constituind un prag de protecție minimă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 octombrie 2024, Mirin, C-4/23, EU:C:2024:845, punctul 63 și jurisprudența citată).

47 Or, reiese din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului că articolul 8 din CEDO, care corespunde articolului 7 din cartă, protejează identitatea de gen a unei persoane, care este un element constitutiv și unul dintre aspectele cele mai intime ale vieții sale private. Astfel, această dispoziție include dreptul fiecăruia de a stabili detaliile identității sale ca ființă umană, ceea ce include dreptul persoanelor transgen la împlinire personală și la integritate fizică și morală, precum și la respectarea și la recunoașterea identității lor de gen. Acest articol 8 impune în acest scop statelor, pe lângă obligații negative care au ca obiect protejarea persoanelor transgen împotriva ingerințelor arbitrare ale puterilor publice, obligații pozitive, ceea ce implică de asemenea instituirea unor proceduri eficiente și accesibile care să garanteze respectarea efectivă a dreptului lor la identitatea de gen. În plus, ținând seama de importanța deosebită a acestui drept, statele nu beneficiază decât de o marjă de apreciere restrânsă în acest domeniu (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 octombrie 2024, Mirin, C-4/23, EU:C:2024:845, punctele 64 și 65, precum și jurisprudența citată).

48 În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat printre altele că recunoașterea identității de gen a unei persoane transgen nu poate fi condiționată de realizarea unui tratament chirurgical nedorit de această persoană (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 19 ianuarie 2021, X și Y împotriva României, CE:ECHR:2021:0119JUD000214516, § 165 și 167, precum și jurisprudența citată).

49 În sfârșit, în al treilea rând, o practică administrativă precum cea în discuție în litigiul principal nu este, în orice caz, necesară și nici proporțională în vederea garantării fiabilității și a coerenței unui registru public precum registrul de azil, din moment ce un certificat medical, inclusiv un psihodiagnostic prealabil, poate constitui un element de probă pertinent și suficient în această privință (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 6 aprilie 2017, A.P., Garçon și Nicot împotriva Franței, CE:ECHR:2017:0406JUD007988512, § 139 și 142).

50 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a doua și la a treia întrebare că articolul 16 din RGPD trebuie interpretat în sensul că, în scopul exercitării dreptului de rectificare a datelor cu caracter personal referitoare la identitatea de gen a unei persoane fizice, conținute într-un registru public, această persoană poate fi obligată să furnizeze elementele de probă relevante și suficiente care pot fi solicitate în mod rezonabil persoanei menționate pentru a stabili inexactitatea acestor date. Cu toate acestea, un stat membru nu poate în niciun caz să condiționeze printr-o practică administrativă exercitarea acestui drept de prezentarea unor probe privind un tratament chirurgical de schimbare de sex.

Cu privire la cheltuielile de judecată

51 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

1) **Articolul 16 din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)**

   trebuie interpretat în sensul că

   impune unei autorități naționale responsabile cu păstrarea unui registru public să rectifice datele cu caracter personal referitoare la identitatea de gen a unei persoane fizice atunci când aceste date nu sunt exacte, în sensul articolului 5 alineatul (1) litera (d) din regulamentul respectiv.

2) **Articolul 16 din Regulamentul 2016/679**

   trebuie interpretat în sensul că,

   în scopul exercitării dreptului de rectificare a datelor cu caracter personal referitoare la identitatea de gen a unei persoane fizice, conținute într-un registru public, această persoană poate fi obligată să furnizeze elementele de probă relevante și suficiente care pot fi solicitate în mod rezonabil persoanei menționate pentru a stabili inexactitatea acestor date. Cu toate acestea, un stat membru nu poate în niciun caz să condiționeze printr-o practică administrativă exercitarea acestui drept de prezentarea unor probe privind un tratament chirurgical de schimbare de sex.

Semnături